

باسمہ تعالیٰ

اہم اخبار تجارتی کشور قزاقستان

مستہی بہ نیمہ اول دی ماہ ۱۴۰۴

تیار کنندہ: نسیرین پیرجا

قزاقستان و ایران در نشستی در سطح عالی، روابط تجاری و سیاسی خود را تقویت می‌کنند

به گزارش خبرگزاری ترند از طریق آکوردا، قاسم جومارت توکایف، رئیس جمهور قزاقستان و مسعود پزشکیان، رئیس جمهور ایران، در یک جلسه محدود شرکت کردند و طی آن بر اهمیت تقویت بیشتر مشارکت بین دو کشور همسایه خود تأکید کردند.

رئیس جمهور توکایف در جریان اولین سفر رسمی همتای ایرانی خود به قزاقستان، از او به گرمی استقبال کرد و بر پیوندهای عمیق تاریخی و فرهنگی که دو ملت را به هم پیوند می‌دهد، تأکید ورزید. او نقش ایران را به عنوان همسایه‌ای نزدیک و شریکی قابل اعتماد برجسته کرد و بر عدم وجود مسائل حل نشده در روابط دوجانبه و پیشرفت مداوم در توسعه آنها تأکید ورزید.

رئیس جمهور در ادامه به افزایش اخیر همکاری‌های تجاری و اقتصادی اشاره کرد و خاطر نشان ساخت که تجارت متقابل در ده ماه اول سال ۲۰۲۵ در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۲۴، ۴۰ درصد افزایش یافته است. وی خواستار ادامه این حرکت مثبت و گسترش بیشتر حجم تجارت شد و این پیشرفت را به گفتگوی سیاسی سازنده، همکاری قوی بین دولتی و تقویت روابط بین پارلمانی نسبت داد.

در پاسخ، رئیس جمهور پزشکیان از مهمان‌نوازی گرم قزاقستان ابراز قدردانی کرد و بر پیشرفت مداوم روابط دوجانبه در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و بین‌المللی تأکید نمود. وی بر تعهد ایران برای تعمیق روابط با قزاقستان تأکید کرد و میراث فرهنگی و تاریخی مشترک دو کشور را پایه و اساس همکاری‌های بیشتر دانست.

روسای جمهور بر تعهد متقابل خود برای گسترش همکاری در تمام زمینه‌های مورد علاقه مشترک، با تمرکز بر تقویت بیشتر مشارکت دوجانبه، تأکید کردند.

تصویب و امضای قانون افزایش بهره‌برداری از منابع زیرزمینی در بخش‌های هیدروکربن و اورانیوم در قزاقستان

به گزارش **خبرگزاری ترند** از طریق سرویس مطبوعاتی ریاست جمهوری قزاقستان، قاسم جومارت توکایف، رئیس جمهور قزاقستان، قانونی را با هدف بهبود شیوه‌های استفاده از منابع زیرزمینی این کشور، به ویژه در بخش‌های هیدروکربن و اورانیوم، امضا کرده است.

این قانون که «قانون مربوط به زیرخاک و استفاده از زیرخاک» را اصلاح می‌کند، چندین تغییر کلیدی را برای افزایش سرمایه‌گذاری و بهره‌وری در اکتشاف و استخراج منابع معرفی می‌کند.

یکی از به‌روزرسانی‌های عمده، تعریف «سرزمین‌های اکتشاف نشده» است، مناطقی که بررسی‌های زمین‌شناسی منطقه‌ای در آنها انجام نشده یا حوضه‌های رسوبی امیدوارکننده‌ای در آنها شناسایی نشده است. این قانون به شرکت‌هایی که در این مناطق، بررسی‌های زمین‌شناسی را تأمین مالی می‌کنند، حق تقدم برای پیشبرد اکتشاف و تولید می‌دهد و به ایجاد اعتماد سرمایه‌گذاران کمک می‌کند.

یکی دیگر از جنبه‌های مهم این قانون، تمرکز آن بر افزایش استفاده مؤثر از مناطق ذخیره است. در حالی که در حال حاضر ۵۳ قطعه زمین زیرزمینی برای شرکت‌های ملی هیدروکربن رزرو شده است، تنها ۲۰٪ از آنها به طور فعال مورد استفاده قرار می‌گیرند. این قانون مدت زمان این رزورها را محدود می‌کند و اجازه می‌دهد قطعات استفاده نشده از طریق مزایده‌های الکترونیکی ارائه شوند که این امر باعث ایجاد رقابت بیشتر و سرعت بخشیدن به اکتشافات زمین‌شناسی می‌شود.

این قانون همچنین به علاقه روزافزون جهانی به انرژی هسته‌ای می‌پردازد و به شرکت‌های ملی حق اولویت برای اکتشاف و توسعه ذخایر جدید اورانیوم را می‌دهد. این امر با هدف تضمین تعادل انرژی قزاقستان و تقویت جایگاه آن در بخش هسته‌ای جهانی انجام می‌شود.

طرح به کارگیری هوش مصنوعی برای پایش و مدیریت گردش فرآورده‌های نفتی در قزاقستان

وزارت انرژی قزاقستان با حمایت شرکت کازمونای گس (KMG)، جلسه‌ای کاری در مورد اجرای نقشه راه دیجیتالی کردن گردش فرآورده‌های نفتی با تمرکز بر استفاده از هوش مصنوعی برای بهبود مدیریت بازار سوخت برگزار کرد.

این جلسه که در دفتر مرکزی شرکت کازمونای گس برگزار شد، ابزارهای دیجیتالی طراحی شده برای پیش‌بینی کسری و مازاد فرآورده‌های نفتی را بررسی کرد. به شرکت‌کنندگان قابلیت‌های دستیار هوش مصنوعی KMG.AI.AN ارائه شد که امکان ایجاد مدل‌های تعادل سوخت و تجزیه و تحلیل پویایی عرضه منطقه‌ای را فراهم می‌کند.

در این رویداد، مشاور نخست وزیر، یرمک مارژیکپایف و همچنین نمایندگان وزارت دارایی و سایر سازمان‌های مربوطه حضور داشتند. همچنین در مورد پیشرفت فعلی نقشه راه و حوزه‌های اولویت‌دار برای تحول دیجیتال بیشتر در گردش فرآورده‌های نفتی بحث و گفتگو شد.

توجه ویژه‌ای به یکپارچه‌سازی سیستم‌های اطلاعاتی در سازمان‌های دولتی و تقویت هماهنگی بین‌بخشی مبذول شد. به گفته شرکت‌کنندگان، این اقدامات با هدف افزایش شفافیت، بهبود تصمیم‌گیری و افزایش بهره‌وری کلی مدیریت تعادل سوخت انجام می‌شود.

این جلسه با شناسایی گام‌های بعدی برای اجرای نقشه راه و گسترش راهکارهای دیجیتال برای حسابداری و نظارت بر فرآورده‌های نفتی، با هدف تضمین ثبات در بازار سوخت داخلی، به پایان رسید.

قزاقستان و شرکت سومیتومو ژاپن در مورد پروژه‌های پزشکی هسته‌ای و انرژی همکاری می‌کنند

به گزارش خبرگزاری ترند از طریق دفتر مطبوعاتی رئیس جمهور قزاقستان، قزاقستان و شرکت سومیتومو ژاپن در مورد آماده‌سازی یک پروژه مشترک در زمینه پزشکی هسته‌ای و اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری مشترک در حمل و نقل و لجستیک و همچنین بخش انرژی گفتگو کردند.

این مسائل در دیدار قاسم جومارت توکایف، رئیس جمهور قزاقستان، و شینگو اونو، مدیر نماینده، رئیس و مدیر عامل شرکت سومیتومو، مورد بحث قرار گرفت.

شینگو اونو تأکید کرد که شرکت سومیتومو به طور فعال در پروژه‌ای با شرکت ملی قزاقستان، کازاتومپروم، مشارکت دارد که بر توسعه روش‌های علمی برای تولید رادیوایزوتوپ‌های پزشکی از محصولات جانبی فرآوری اورانیوم متمرکز است.

رئیس جمهور توکایف با تأکید بر نقش این شرکت به عنوان یک شریک استراتژیک بلندمدت، قدردانی عمیق قزاقستان را از تعهد شرکت سومیتومو به رشد پایدار و شیوه‌های تجاری مسئولانه ابراز کرد.

شرکت سومیتومو یک نهاد یکپارچه جهانی در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری تجاری است که شبکه گسترده‌ای شامل ۱۲۷ دفتر در ۶۴ کشور و منطقه دارد.

توسعه ظرفیت گاز قزاقستان با راه‌اندازی سه میدان گازی در سال ۲۰۲۵

یرلان آکنژنوف، وزیر انرژی این کشور، در یک کنفرانس مطبوعاتی در مورد عملکرد دولت در بخش فرآوری عمیق و شیمی نفت و گاز برای سال ۲۰۲۵ گفت: قزاقستان در سال ۲۰۲۵ سه میدان گازی جدید راه‌اندازی کرده است.

در طول دوره گزارش، چندین میدان گازی جدید از جمله خیرکلدی، توزکول و تاسبولات به بهره‌برداری رسیدند. نکته قابل توجه این است که راه‌اندازی میدان تاسبولات، افزایش استفاده از کارخانه فرآوری گاز قزاقستان در منطقه مانگیستان را تسهیل کرده است.

آکنژنوف در ادامه تأکید کرد که سطح پوشش گاز در قزاقستان به ۶۴.۲ درصد رسیده است و تقریباً ۳۵۰ هزار نفر در ۹۵ شهرک در سال ۲۰۲۵ به گاز طبیعی دسترسی پیدا می‌کنند. بیش از ۱۱۲ میلیارد تنگه (تقریباً ۲۱۴ میلیون دلار) برای اجرای این پروژه‌ها اختصاص داده شده است.

در منطقه آکمول، پروژه‌های گازرسانی به شهر اقماری قوشی، محل سکونت بیش از ۱۰۰۰۰۰ نفر، و همچنین روستای تالاپکر گسترش یافته است. در پایتخت، پوشش گاز تقریباً به ۹۷٪ رسیده است و انتظار می‌رود کار در منطقه اورکر تا پایان سال به پایان برسد.

در منطقه ترکستان، به عنوان بخشی از ابتکار دولت برای توسعه جنوب قزاقستان، پروژه‌های گازرسانی به ارزش بیش از ۱۰ میلیارد تنگه (حدود ۱۹ میلیون دلار) اجرا شده است که گاز طبیعی را برای تقریباً ۱۰۰۰۰۰ نفر از ساکنان فراهم می‌کند. در منطقه ژتیسو، خط لوله اصلی گاز ۳۰۰ کیلومتری تالدیکورگان-اوشارال به بهره‌برداری رسیده است و ساخت شبکه‌های تغذیه‌کننده در منطقه ژامبیل ادامه دارد.

در بخش شرقی کشور، ساخت خط لوله گاز روستوشی-تایپاک برای تأمین نیازهای تأمین گاز مناطق آکزایک و ترکینسکی در منطقه غرب قزاقستان آغاز شده است.

صادرات نفت خام قزاقستان در ماه دسامبر پس از حملات پهپادی به اوکراین به

پایین‌ترین حد خود در ۱۴ ماه گذشته رسید

مسکو/لندن، (رویترز) - دو منبع بازار اعلام کردند که صادرات نفت خام ترکیبی قزاقستان (CPC Blend) در ماه دسامبر به پایین‌ترین حد خود در ۱۴ ماه گذشته خواهد رسید، زیرا بدی آب و هوا تلاش‌ها برای تعمیر زیرساخت‌های بارگیری روسیه پس از حملات پهپادی اوکراین در ماه گذشته را به تأخیر انداخته است.

اوکراین در ماه‌های اخیر حملات به زیرساخت‌های انرژی روسیه را تشدید کرده است، چرا که به دنبال کاهش درآمدهای مسکو است. در این مورد، این خسارات فروش نفت از قزاقستان و همچنین از روسیه را مختل کرده است.

منابع آگاه از برنامه بارگیری گفتند که بارگیری نفت CPC Blend از ۱.۷ میلیون بشکه در روز در طرح اولیه به ۱.۱۴ میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. طبق داده‌های LSEG، این پایین‌ترین میزان از اکتبر ۲۰۲۴ خواهد بود.

در ۲۹ نوامبر، پهپادهای اوکراینی به ترمینال کنسرسیوم خط لوله خزر واقع در نزدیکی بندر نووروسیوسک روسیه در دریای سیاه حمله کردند و باعث شدند از سه اسکله، تنها یکی فعال بماند و تاخیر در صادرات طولانی‌تر شود. هوای نامساعد بر دشواری انجام کارهای تعمیر و نگهداری لازم برای از سرگیری صادرات افزوده است.

شرکت‌های بزرگ نفتی برای صادرات نفت قزاقستان به ترمینال CPC متکی هستند. ترمینال CPC نقطه بارگیری نفت از میادین قزاقستان است که توسط شرکت‌های بزرگ نفتی آمریکایی و اروپایی شورون اداره می‌شود.

پیام رئیس‌جمهور قاسم‌ژومارت توکایف خطاب به سران کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا

۳۱ دسامبر ۲۰۲۵

همکاران گرامی!

از اول ژانویه ۲۰۲۶، جمهوری قزاقستان ریاست نهادهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا را بر عهده می‌گیرد.

سال رو به پایان، سالی برای اتحادیه اقتصادی اوراسیا بود. ما با اطمینان وارد دومین دهه توسعه این تشکل همگرایانه شدیم. با وجود تکانه‌های جهانی سال‌های اخیر، کشورهای ما پویایی اقتصادی مثبتی را به نمایش گذاشته‌اند.

وظیفه مشترک ما در دوره پیش‌رو، افزایش اثربخشی همگرایی، تقویت ظرفیت‌ها و ارتقای جایگاه و کارآمدی اتحادیه اقتصادی اوراسیا است.

از سال ۲۰۲۶، اجرای «اعلامیه توسعه آتی فرایندهای اقتصادی در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا تا سال ۲۰۳۰ و در افق ۲۰۴۵» با عنوان «مسیر اقتصادی اوراسیا» آغاز می‌شود. به اهداف و مأموریت‌های تعیین شده در این سند راهبردی، اولویت ویژه‌ای داده خواهد شد.

در سال ریاست قزاقستان بر نهادهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، پیشنهاد می‌کنیم تمرکز بر محورهای اصلی زیر باشد:

۱. هوش مصنوعی به‌عنوان ابزار نوین توسعه همگرایی اقتصادی

جهان وارد عصر تاریخی جدیدی شده است که فرصت‌های بی‌سابقه‌ای را فراهم می‌کند، اما هم‌زمان چالش‌های تازه‌ای از جمله تشدید نابرابری فناورانه را نیز به همراه دارد.

برآورد تحلیلگران نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری جهانی در حوزه توسعه هوش مصنوعی طی سال‌های اخیر از یک تریلیون دلار فراتر رفته و سهم هوش مصنوعی در اقتصاد جهانی در دهه‌های آینده می‌تواند به بیش از ده تریلیون دلار برسد.

وظیفه ما آن است که فناوری‌های نوین را در خدمت رفاه ملت‌هایمان قرار دهیم و آن‌ها را به عامل کلیدی همگرایی اقتصادی اوراسیا تبدیل کنیم.

در حال حاضر، فناوری‌های هوش مصنوعی با موفقیت مسائل مربوط به پیش‌بینی جریان‌های تجاری را حل کرده و آثار تعرفه‌های گمرکی و توافق‌های تجاری بر توسعه اقتصادی کشورها را با دقت ارزیابی می‌کنند.

جمهوری قزاقستان هدف راهبردی تبدیل شدن به یک کشور دیجیتال کامل را برای خود تعیین کرده است. ابتکارات دولتی همچون مرکز **Alem.ai** در آستانه و منطقه آزمایشی **CryptoCity** در آلتائو، آمادگی ما را برای توسعه فعال اکوسیستم دیجیتال نشان می‌دهد.

قزاقستان آماده تبادل دانش و تجربه با شرکای خود در اتحادیه اقتصادی اوراسیا در زمینه هوش مصنوعی، تنظیم‌گری دیجیتال و تحول اقتصادی است. با تلاش‌های مشترک، می‌توانیم سازگاری مؤثرتری با واقعیت‌های فناورانه جدید داشته باشیم.

پیشنهاد می‌کنیم در حاشیه «مجمع اقتصادی اوراسیا» که در سال ۲۰۲۶ در آستانه برگزار خواهد شد، **بیانیه مشترک** درباره توسعه مسئولانه هوش مصنوعی در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا **امضا** برسد.

این سند، تعیین‌کننده مسیر جدید همکاری در حوزه تحول دیجیتال اقتصادهای ما خواهد بود.

۲. قطب لجستیکی اوراسیا: از ظرفیت تا رهبری

اتحادیه اقتصادی اوراسیا یک پل ژئوپلیتیکی میان شرق و غرب، و شمال و جنوب است. مسیرهای اصلی ترانزیتی از سرزمین‌های کشورهای ما عبور می‌کنند. از این‌رو، باید هدف مشترکی را دنبال کنیم: تبدیل شدن به قطب پیشرو لجستیکی در قاره.

برای تحقق این هدف، لازم است اقدامات فوری برای بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل، لجستیک و گمرک، توسعه کریدورهای بین‌المللی حمل‌ونقل و حمل‌ونقل چندوجهی، و همچنین تعامل نزدیک میان شرکت‌های بزرگ لجستیکی کشورهای عضو اتحادیه و کشورهای ثالث انجام شود.

بکارگیری سامانه‌های هوشمند و استفاده از کلان داده‌ها امکان ایجاد «لجستیک بدون وقفه» را فراهم می‌کند. کالاها در قلمرو کشورهای عضو اتحادیه باید با حداکثر سرعت، بدون تأخیرهای غیر ضروری و بروکراسی زائد جابه‌جا شوند.

قزاقستان در این مسیر به‌طور فعال گام برمی‌دارد. پروژه آزمایشی **Smart Cargo** راه‌اندازی شده و اسناد به تدریج به قالب الکترونیکی منتقل می‌شوند. این پلتفرم برای یکپارچه‌سازی با سامانه‌های شرکای ما در کشورهای عضو اتحادیه نیز باز است.

در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا، پیشنهاد می‌کنیم یک سامانه یکپارچه مدیریت جریان‌های باری مبتنی بر هوش مصنوعی ایجاد شود.

چنین پلتفرمی زمان تحویل و هزینه‌های مالی را کاهش داده و رقابت‌پذیری کریدورهای اوراسیایی را افزایش خواهد داد. پیشنهاد می‌کنیم کشورهای عضو اتحادیه تلاش‌های خود را برای شکل‌دهی یک چارچوب حمل‌ونقل واحد که در زنجیره‌های تأمین جهانی ادغام شده باشد، متحد کنند.

۳. جهش فناوریانه: دیجیتالی‌سازی صنعت و بخش کشاورزی

صنعت و بخش کشاورزی-صنعتی، پایه اقتصادی کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا هستند.

وظیفه مشترک ما، گسترش و تعمیق همکاری‌های تولیدی برای عرضه محصولات رقابت‌پذیر در سطح جهانی است.

در اتحادیه، سازوکارهایی برای تأمین مالی پروژه‌های همکاری محور در صنعت و کشاورزی ایجاد شده است. در رجه نخست، باید منابع به پروژه‌های نوآورانه و تحول‌آفرین اختصاص یابد.

ضروری است که هر بنگاه و هر مزرعه‌ای به استفاده از راهکارهای دیجیتال و هوش مصنوعی علاقه‌مند باشد. برای این منظور، باید مراکز نمایشی، استارت‌آپ‌های حوزه خودکارسازی و مراکز شایستگی توسعه یابند.

کمیسیون اقتصادی اوراسیا باید حمایت فعال از ابتکارات تحول‌آفرین را بر عهده گیرد.

۴. تجارت بدون مانع به عنوان اصل بنیادین فعالیت اتحادیه اقتصادی اوراسیا

لازم است رویه ایجاد موانع اداری به طور کامل ریشه کن شود.

تمام محدودیت‌های مصنوعی که تجارت و توسعه بخش‌های مختلف را مسدود می‌کند، ممنوعیت جابه‌جایی شهروندان و صف‌های طولانی کامیون‌های باری در مرزها باید به گذشته سپرده شوند.

تنظیم‌گری گمرکی و سایر اقدامات کنترلی دولتی (حمل‌ونقلی، بهداشتی، دامپزشکی و قرنطینه گیاهی) نباید به ابزاری برای اعمال فشار بر دولت‌های کشورهای عضو اتحادیه تبدیل شوند.

در اتحادیه اسناد متعددی برای ایجاد محیط بدون مانع تصویب شده است. پایبندی دقیق به تعهدات پذیرفته شده و جلوگیری از نقض آن‌ها اهمیت اساسی دارد. این وظیفه کمیسیون اقتصادی اوراسیاست.

برای شناسایی سریع موانع بالقوه، پیشنهاد می‌کنیم از فناوری‌های هوش مصنوعی در پایش ابتکارات قانون‌گذاری کشورهای عضو استفاده شود.

۵. جغرافیای نوین تجارت: گفت‌وگوی جهانی

اتحادیه اقتصادی اوراسیا باید همچنان همکاری اقتصادی خود را با شرکای خارجی به طور فعال گسترش دهد.

در سال ۲۰۲۵، توافق‌نامه‌های تجارت آزاد با مغولستان و اندونزی و همچنین توافق‌نامه مشارکت اقتصادی با امارات متحده عربی به امضا رسید. این‌ها نتایج واقعی کار مشترک کشورهای عضو و کمیسیون است.

در آینده، گسترش روابط اتحادیه با کشورهای جنوب جهانی، جهان عرب، آسیای جنوب شرقی و آفریقا، و نیز با تشکل‌های معتبر منطقه‌ای، اقدامی منطقی و ضروری است.

همگرایی اقتصادی ابزاری مهم برای دستیابی به نتایج ملموس در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیاست: ایجاد تولیدات جدید و مشاغل مدرن، به کارگیری فناوری‌های پیشرفته و شکل‌دهی محیط تجارت آزاد.

جمهوری قزاقستان در دوره ریاست خود قصد دارد حداکثر تلاش را برای تحقق اهداف این دستورکار به کار گیرد.

اطمینان دارم که تنها با تلاش‌های مشترک می‌توان به اهداف تعیین شده دست یافت و هم‌زمان توسعه پویای اقتصاد کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا و تقویت ظرفیت مشترک این تشکل همگرایانه را تضمین کرد.

در سال ۲۰۲۵، ۶ میلیارد دلار از طریق مرکز مالی بین‌المللی آستانه جمع‌آوری شد و

بیش از ۱۴۰۰ شرکت جدید ثبت شدند

مرکز مالی بین‌المللی آستانه (AIFC) نتایج عملیاتی خود را برای سال ۲۰۲۵ اعلام کرد

نکات برجسته و نتایج کلیدی عملکرد:

سرمایه‌گذاری‌ها. از زمان راه‌اندازی مرکز مالی بین‌المللی آستانه در سال ۲۰۱۸، در مجموع ۲۰ میلیارد دلار از طریق این مرکز به اقتصاد قزاقستان تزریق شده است. تنها در سال ۲۰۲۵، شرکت‌کنندگان در مرکز مالی بین‌المللی آستانه ۶ میلیارد دلار (شامل ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در سبد سرمایه‌گذاری و ۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری توسط شرکت‌کنندگان در مرکز مالی بین‌المللی آستانه) جذب کردند. این رقم ۲.۹ میلیارد دلار بیشتر از سال ۲۰۲۴ است.

شرکت‌ها. بین ژانویه و دسامبر ۲۰۲۵، بیش از ۱۴۰۰ شرکت جدید به مرکز مالی بین‌المللی هوش مصنوعی (AIFC) پیوستند که ۳۰۰ شرکت بیشتر از سال گذشته است. از نهادهای تازه ثبت‌شده، ۳۳٪ در بخش مالی، ۱۲٪ در اطلاعات و ارتباطات، ۱۴٪ در فعالیتهای حرفه‌ای، علمی و فنی، ۲٪ در معدن، ۲٪ در میان ارائه‌دهندگان خدمات جانبی و ۱۷٪ در تجارت عمده‌فروشی و خرده‌فروشی فعالیت می‌کنند. ۲۰٪ باقی‌مانده نماینده سایر بخش‌های غیرمالی هستند. در مجموع، بیش از ۴۹۰۰ شرکت از بیش از ۹۰ کشور در مرکز مالی بین‌المللی هوش مصنوعی ثبت شده‌اند، از جمله شرکت‌هایی از ایالات متحده، انگلستان، چین، ترکیه، سنگاپور و امارات متحده عربی. بیش از ۱۵۰۰ شرکت از این شرکت‌ها خدمات مالی و بیمه ارائه می‌دهند.

مشارکت‌های مالیاتی. در سه فصل اول سال ۲۰۲۵، شرکت‌کنندگان در مرکز مالی بین‌المللی آستانه (AIFC) مبلغ ۷۲.۸ میلیارد تنگه به عنوان مالیات به بودجه ملی قزاقستان پرداخت کردند که نشان‌دهنده افزایش ۷۶ درصدی نسبت به سال گذشته است. در کل دوره فعالیت مرکز مالی بین‌المللی آستانه، شرکت‌کنندگان مبلغ ۲۲۱.۲ میلیارد تنگه (تا ۱ اکتبر ۲۰۲۵) کمک مالی کرده‌اند.

بورس بین‌المللی آستانه (AIX) از چندین نقطه عطف، از جمله ۲ میلیارد دلار گردش مالی معاملات و ۲۰۰ مورد جدید ثبت شده از ابتدای سال، عبور کرد. در سال ۲۰۲۴، این ارقام به ترتیب به ۱.۳ میلیارد دلار و ۱۴۰ مورد ثبت شده رسید.

ارائه‌دهندگان خدمات دارایی‌های دیجیتال، حجم تراکنش‌های ۶.۸ میلیارد دلاری را در طول سه فصل اول سال ۲۰۲۵ با ۱۹۲،۴۰۰ مشتری ثبت کردند، در حالی که این رقم در سال ۲۰۲۴، ۲.۹ میلیارد دلار و ۱۴۱،۵۰۰ مشتری بود.

- تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در مرکز مالی بین‌المللی آستانه (AIFC) از ۱۰۱ صندوق در ابتدای سال به ۱۵۹ صندوق افزایش یافت، در حالی که مدیران دارایی از ۵۷ صندوق به ۶۸ صندوق افزایش یافتند. کل دارایی‌های تحت مدیریت (AUM) در مرکز مالی بین‌المللی آستانه تا پایان سه‌ماهه سوم ۲۰۲۵ از ۳ میلیارد دلار فراتر رفت.

- در سال ۲۰۲۵، دادگاه AIFC و مرکز داوری بین‌المللی (IAC) به ۱۲۸۲ پرونده رسیدگی کردند، از جمله ۷۶ حکم دادگاه، ۳۰۳ رسیدگی داوری و ۹۰۳ پرونده میانجیگری. در حالی که سال گذشته تعداد پرونده‌های بررسی شده تنها به بیش از ۱۰۱۱ مورد رسید.

رنات بکتوروف، رئیس مرکز مالی بین‌المللی آستانه، اظهار داشت: "سال ۲۰۲۵ به سال تقویت اعتماد به مرکز مالی بین‌المللی آستانه تبدیل شد. ورود سرمایه‌گذاری به اقتصاد به طور قابل توجهی افزایش یافت و تعداد شرکت‌های شرکت‌کننده، از جمله ارائه‌دهندگان خدمات مالی، همچنان رو به افزایش بود. این مرکز به طور فعال ابزارها و محصولات نوآورانه‌ای را معرفی کرد، از تأمین مالی هوانوردی گرفته تا فهرست‌های بیت‌کوین لحظه‌ای، یک ETF اسلامی مبتنی بر شاخص و اولین ETF لحظه‌ای جهان با قابلیت استیکینگ. این نتایج پایه محکمی برای جذب سرمایه بین‌المللی و داخلی، توسعه بیشتر بازار مالی قزاقستان و تقویت جایگاه کشور در اکوسیستم مالی منطقه‌ای فراهم می‌کند."

تحولات کلیدی در سال ۲۰۲۵:

- مرکز مالی بین‌المللی AIFC جایگاه برتر خود را در رتبه‌بندی بین‌المللی شاخص مراکز مالی جهانی حفظ کرد و در اروپای شرقی و آسیای مرکزی رتبه اول را کسب کرد.

- یک مسیر جدید به نام مرکز تأمین مالی هوانوردی برای توسعه اکوسیستم مالی هوانوردی، شامل تأمین مالی و اجاره هواپیماهای تجاری و باری و پشتیبانی از پروژه‌های هوانوردی، راه‌اندازی شد.

- مرکز مالی بین‌المللی آستانه (AIFC) یک هیئت مشاوره بین‌المللی مالی اسلامی تأسیس کرد که متخصصانی از امارات متحده عربی، عربستان سعودی، بحرین، مالزی، ترکیه و قزاقستان را گرد هم آورد.

- اولین جلسه شورای مالی سبز کشورهای ترک زبان برای بحث در مورد توسعه مالی سبز و پایدار در سازمان کشورهای ترک زبان برگزار شد. پس از این جلسه، طرفین بیانیه مشترکی را امضا کردند که در آن بر تعهد خود به توسعه پایدار، سازگاری با تغییرات اقلیمی و حفاظت از محیط زیست تأکید شد.

- نه گزارش تحلیلی صنعتی منتشر شد که موضوعاتی مانند چشم‌انداز عمیق همکاری اقتصادی بین قزاقستان و آذربایجان، مدیریت صندوق، سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای قزاقستان، روندهای جهانی در بازارهای داوطلبانه کربن، توسعه بخش معدن قزاقستان، چشم‌انداز بازار املاک تجاری و REIT، روندها و چشم‌انداز صنایع خلاق در قزاقستان، یک کتاب موردی در مورد ابزارهای مالی پایدار و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و فناوری‌های شهر هوشمند را پوشش می‌داد.

- یک پلتفرم دیجیتال جدید، بازار داده AIFC، برای تسهیل خرید و فروش داده‌های تحلیلی در طیف وسیعی از صنایع توسعه داده شد.

- به عنوان بخشی از روزهای مالی آستانه ۲۰۲۵، مرکز مالی بین‌المللی آستانه، یک فضای شرکتی جدید، «موزه اعتماد»، را که به تاریخ توسعه سیستم مالی قزاقستان اختصاص داده شده است، معرفی کرد.

- انجمن باشگاه وفاداری مهاجران (Expatriate Loyalty Club) برای فراهم کردن شرایط زندگی راحت برای متخصصان بین‌المللی در قزاقستان، تبادل فرهنگی و شبکه‌سازی از طریق مرکز مهاجران AIFC تأسیس شد.

- اپلیکیشن موبایل FinPro برای توسعه سواد مالی در بین نوجوانان از طریق ابزارهای بازی‌سازی راه‌اندازی شد. یکی از ویژگی‌های کلیدی، یک شبیه‌ساز سرمایه‌گذاری مبتنی بر داده‌های واقعی صرافی AIX است که به نوجوانان اجازه می‌دهد تا با خیال راحت خرید و فروش سهام آزمایشی را تمرین کنند.

بازار سهام

در کل دوره فعالیت بورس AIX، حجم سرمایه جذب شده بالغ بر ۴۷۳ میلیون دلار در ابزارهای سهام و ۱۰.۵ میلیارد دلار در ابزارهای بدهی بود.

در سال ۲۰۲۵، ۱۳ عضو تجاری جدید به AIX پیوستند و تعداد کل آنها به ۶۴ نفر رسید. تعداد حساب‌های سرمایه‌گذاری خرد که از طریق فعالان بازار افتتاح شده بود، به ۲.۳ میلیون رسید، در حالی که این رقم در سال قبل ۱.۹ میلیون بود. شاخص AIX Qazaq از ابتدای سال تاکنون ۱.۷ درصد افزایش یافته است.

انتشار اوراق قرضه قابل توجه در سال ۲۰۲۵:

- اولین عرضه همزمان سهام در بورس اوراق بهادار قزاقستان (AIX) و بورس اوراق بهادار هنگ کنگ (HKEX) سهام عادی شرکت سرمایه‌گذاری منابع بین‌المللی جیاکسین (Jiaxin International Resources Investment Limited)، یک شرکت استخراج تنگستن، به طور همزمان در هر دو بورس پذیرفته و معامله شد. این اولین عرضه اولیه عمومی فرامرزی بین قزاقستان و چین، اولین عرضه اولیه عمومی سهام در آسیای مرکزی به یوان چین و اولین عرضه اولیه سهام در بخش «ابتکار کمربند و جاده» در بورس اوراق بهادار قزاقستان (AIX) بود.

- صدور صندوق‌های قابل معامله در بورس (ETF)، شامل ETF فونته سولانا (SETF)، اولین ETF لحظه‌ای جهان که کاملاً بر دارایی دیجیتال سولانا با قابلیت استیکینگ متمرکز است؛ ETF فونته بیت‌کوین (BETF)، اولین ETF لحظه‌ای بیت‌کوین ثبت شده در قزاقستان و آسیای مرکزی؛ ETF شریعت (ITSS) ITS، اولین ETF شاخص منطبق با شریعت در آسیای مرکزی و قفقاز.

- اولین انتشار اوراق تجاری در AIX توسط بانک شهر آلتائو انجام شد.

- فهرست شدن متقابل شرکت Eurasia Mining PLC در بورس اوراق بهادار لندن.

- فهرست کردن صکوک منتشر شده توسط شرکت طیب فایننس صکوک اسپ‌پی‌سی لیمیتد، از اعضای AIFC، برای حمایت از توسعه تأمین مالی اسلامی خودرو برای مشتریان خرد، به همراه سایر عرضه‌های قابل توجه.

AIX همچنین به یکی از نه صرافی معتبر در سراسر جهان برای انجام معاملات مربوط به گواهینامه‌های بین‌المللی انرژی تجدیدپذیر (I-REC) تبدیل شد. اولین معامله بین Samruk-Green Energy و شرکت بریتانیایی

Valor Carbon منعقد شد. در ماه ژوئن، **Bank CenterCredit** اولین بانک در قزاقستان بود که گواهینامه‌های REC-ار را از طریق پلتفرم **AIX** خریداری کرد.

پیوندهای مستقیم بین سپرده‌گذاری‌ها راه‌اندازی شد تا تسویه حساب‌های فرامرزی و فهرست‌بندی بین نزدیک دبی و **AIX** و همچنین بین **ADX** و **AIX** امکان پذیر شود.

برای گسترش دسترسی به محصولات سرمایه‌گذاری برای کاربران اپلیکیشن **Tabys**، یک شریک خصوصی به شکل شرکت کارگزاری **Teniz Capital Brokerage Ltd** وارد عمل شد. معامله با سکه طلای سرمایه‌گذاری بانک ملی قزاقستان نیز در پلتفرم **Tabys** راه‌اندازی شد. برای اولین بار، سرمایه‌گذاران خرد در قزاقستان توانستند سکه‌های طلای سرمایه‌گذاری را به صورت سهام خریداری کنند.

مقررات

مرکز مالی بین‌المللی **AIFC** به عنوان یکی از حوزه‌های قضایی پیشرو در جهان برای اجرای استانداردهای بین‌المللی برای تنظیم مقررات دارایی‌های دیجیتال و کریپتو که توسط سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار (**IOSCO**) تدوین شده است، شناخته می‌شود.

در سال ۲۰۲۵، تعداد صندوق‌های متمرکز بر دارایی‌های مالی دیجیتال افزایش یافت، از جمله چندین فهرست که سرمایه‌گذاران خرد را هدف قرار داده بودند. صندوق‌های پوشش ریسک الگوریتمی در اکوسیستم **AIFC** پدیدار شدند و صندوق‌های اعتباری خصوصی محبوبیت پیدا کردند.

در سپتامبر ۲۰۲۵، نهاد ناظر بر مرکز مالی آستانه (**AIFC**)، یعنی سازمان خدمات مالی آستانه (**AFSA**)، از راه‌اندازی یک پروژه آزمایشی خبر داد که امکان پرداخت هزینه‌های نظارتی با استیبل کوین‌ها را فراهم می‌کند. اولین پرداخت تحت این سازوکار در ماه اکتبر انجام شد.

AFSA همچنین اولین مجوز خود را برای صدور استیبل کوین‌های با پشتوانه فیات صادر کرد. این تصمیم نظارتی که در چارچوب نظارتی جامع استیبل کوین **AFSA** اتخاذ شده است، گامی مهم در توسعه اکوسیستم دارایی‌های دیجیتال قزاقستان محسوب می‌شود.

تا پایان سال، هفت شرکت‌کننده **AIFC** با موفقیت آزمایش‌ها را در چارچوب آزمایشگاه رگولاتوری فین تک به پایان رساندند و به حالت رگولاتوری کامل منتقل شدند.

AFSA همچنین رسماً به ابتکار بین‌المللی **I-SCAN**، یک مکانیسم همکاری و اشتراک‌گذاری اطلاعات جهانی بین نهادهای نظارتی اوراق بهادار که تحت نظارت **IOSCO** تأسیس شده است، پیوست. عضویت در **I-SCAN** به **AFSA** این امکان را می‌دهد که هشدارهای کلاهبرداری را در سیستم اطلاع‌رسانی جهانی **IOSCO** منتشر کند.

دادگاه AIFC و مرکز داوری بین‌المللی

از زمان آغاز عملیات و تا ۲۴ دسامبر ۲۰۲۵، دادگاه **AIFC** و **IAC** بیش از ۶۰۰ پرونده، شامل ۲۲۷ حکم دادگاه، ۱۰۳۹ پرونده داوری و ۳۴۲۷ پرونده میانجیگری را تکمیل و اجرا کرده‌اند. این اختلافات طیف گسترده‌ای از

موضوعات، از جمله تعهدات قراردادی، قراردادهای ساختمانی، پروژه‌های مشارکت عمومی-خصوصی، فعالیت‌های بانکی و مالی، املاک و مستغلات، اختلافات استخدامی و سایر موارد را در بر می‌گرفت.

سرمایه‌گذاران از ۳۶ کشور، دادگاه AIFC و IAC را برای حل و فصل اختلافات تجاری انتخاب می‌کنند که نشان‌دهنده سطح بالای اعتماد به این نهاد است. فهرست وکلای این دادگاه شامل ۸۴۶ وکیل از ۴۰ حوزه قضایی مجاز به نمایندگی از طرفین است.

یکی از ابتکارات کلیدی سال، راه‌اندازی مرکز رهبری سیاست جهانی در حل اختلافات و حاکمیت قانون (CGPL) بود که با همکاری دانشگاه MNU، دانشگاه فناوری اطلاعات آستانه و دانشگاه علوم سیاسی و حقوق چین (CUPL) تأسیس شد. این مرکز نمایندگانی از جامعه دانشگاهی، بخش‌های خصوصی و دولتی و سایر ذینفعان را برای اجرای پروژه‌های مشترک با هدف بهبود سیستم‌های قضایی، سیاست‌های قانونگذاری و سازوکارهای حل اختلاف گرد هم می‌آورد.

اولین پروژه این مرکز «آزمایشگاه فناوری حقوقی» بود که با همکاری دانشگاه‌های پیشرو در قزاقستان و چین ایجاد شد. هدف این آزمایشگاه توسعه رویکردهای نوآورانه برای به‌کارگیری هوش مصنوعی جهت بهبود کیفیت و کارایی تدوین قوانین و رویه‌های حقوقی عمومی است. این پروژه اولین پروژه از نوع خود در اوراسیا است.

دادگاه AIFC و IAC همچنین یک سرویس رونویسی مبتنی بر هوش مصنوعی جدید راه‌اندازی کردند که رونویسی جلسات دادگاه و داوری را به صورت آنی به زبان‌های انگلیسی و روسی ارائه می‌دهد.

در سال ۲۰۲۵، دادگاه AIFC و IAC، با همکاری دانشکده‌های حقوق پیشرو، دارای مکان‌های فیزیکی در سطح جهانی، فناوری دیجیتال و ترتیبات اجرایی در آستانه و آلماتی و در ۹ کشور هستند که در آنها روابط تجاری در قزاقستان وجود دارد و اختلافات مربوط به پرونده‌ها مطرح می‌شود: ارمنستان، آذربایجان، چین، گرجستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکیه، ترکمنستان و ازبکستان.

توسعه پایدار

با حمایت مرکز مالی سبز (AIFC (GFC)، تقریباً ۷۰ درصد از کل اوراق قرضه و وام‌های سبز صادر شده در قزاقستان طی این سال‌ها اجرا شده‌اند. از زمان راه‌اندازی بازار مالی پایدار و تا پایان سال، اوراق قرضه و وام‌هایی به مبلغ ۲.۵ میلیارد دلار صادر و ارائه شده است. در سطح منطقه‌ای، هفت مورد انتشار اوراق قرضه پایدار در قرقیزستان، ازبکستان و آذربایجان با بررسی‌های خارجی ارائه شده توسط مرکز مالی سبز AIFC انجام شده است.

با حمایت GFC به عنوان تأییدکننده ابزار ESG و مشاور مالی، اولین انتشار اوراق قرضه اجتماعی توسط شرکت کارآفرینی اجتماعی "Aktobe" (SEC) انجام شد. درآمد حاصل از اوراق قرضه برای تأمین مالی فعالیت‌های استراتژیک SEC، از جمله حمایت از کسب‌وکارها و اجرای پروژه‌های صنعتی و کشاورزی-صنعتی، مورد استفاده قرار گرفت. با حمایت GFC، Aktobe SEC همچنین اولین گزارش ESG خود را مطابق با استانداردهای GRI منتشر کرد و رتبه ESG را از S&P Global دریافت کرد.

GFC جوایز جهانی بانکداری و امور مالی ۲۰۲۵ را در بخش "بهترین شرکت مشاوره ESG، قزاقستان" دریافت کرد.

آکادمی AIFC

در سال ۲۰۲۵، آکادمی AIFC از طریق برنامه‌های حقوقی و مالی، ۴۶۷ متخصص را آموزش داد و بیش از ۳۷ دوره آموزشی با هدف بهبود مهارت‌های حرفه‌ای کارمندان سازمان‌های دولتی و خصوصی ارائه داد.

آکادمی AIFC همچنان به توسعه آموزش مالی و حقوقی کاربردی در قزاقستان ادامه می‌دهد و همکاری خود را با دانشگاه‌های پیشرو کشور و نمایندگان بخش خصوصی گسترش می‌دهد. اولین دانشجویان فارغ‌التحصیل از دانشگاه مدیریت آلمانی و دانشگاه SDU تحت برنامه‌های فرعی آکادمی که در برنامه درسی دانشگاه گنجانده شده است، فارغ‌التحصیل شدند. گواهینامه‌های «اوراق بهادار مشتقه - آپشن‌ها» و «مدیریت دارایی» به ۵۱ دانشجو اعطا شد.

یک پروژه آزمایشی که اصول سواد مالی را در برنامه درسی پنج مدرسه قزاقستانی معرفی می‌کند، راه‌اندازی شد: مدرسه فناوری کوانتومی، مدرسه فلگمن، یک مدرسه دولتی در منطقه آکمول، کالج بین‌المللی KILC و مدرسه دارا (روستای کوشی).

مرجع:

مرکز مالی بین‌المللی آستانه (AIFC) یک قطب مالی پیشرو در منطقه اروپای شرقی و آسیای مرکزی است که برای اتصال سرمایه جهانی به فرصت‌های گسترده بازارهای نوظهور طراحی شده است. این مرکز که در تقاطع اروپا و آسیا قرار دارد، بهترین شیوه‌های بین‌المللی را با رویکردهای نوآورانه ترکیب می‌کند تا بستری در سطح جهانی برای سرمایه‌گذاری، تجارت و خدمات مالی ایجاد کند. از زمان تأسیس آن در سال ۲۰۱۸، مرکز مالی بین‌المللی آستانه ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در اقتصاد قزاقستان جذب کرده است. بیش از ۴۹۰۰ شرکت از بیش از ۹۰ کشور، از جمله ایالات متحده آمریکا، بریتانیا، چین، ترکیه، امارات متحده عربی، جمهوری کره، سنگاپور و سایر کشورها، در حوزه قضایی AIFC ثبت شده‌اند.